Programma

- Kennismaking
- Samenwerking onderwijs en jeugdhulp
- Theoretische achtergronden
- Monitoring en data verzameling
- Puzzelen
- Gedragsfunctie analyse
- Interventies

PBSing

Kennismaking

- Welk type school werk je? Hoeveel jaar PBS ervaring?
- Noteer op je wisbordje

Regels tijdens de EDI-les

ik doe goed mee en leer veel
regels tijdens de les

- **wisbordjes**
  op de hoek van je tafel en onder je kin
- **hele zinnen**
  spreek luid en duidelijk

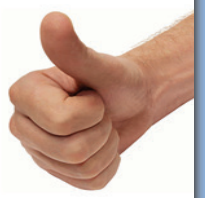

- **schoudermaatjes**
  denk hardop, luister naar elkaar
- **kijken**
  drie, twee, één . . . ik kijk meteen
- **lezen**
  vinger erbij, ogen langs de tekst, hardop

PBSing

Hoe goed werken wij samen

- Ieder voor zich doet zijn uiterste best en ...
- We weten elkaar steeds beter te vinden, maar ...
- Als we elkaar vinden is het vaak ...
- Al heel erg uit de hand gelopen, waardoor ...
- Leerkracht, schoolteam en ook ouders aan het eind van hun Latijn zijn, en ...
- Het erg veel tijd en inzet kost om (voor het kind) ten goede te keren.
- Kortom: de samenwerking kan en moet veel beter (in het belang van het kind)

PBSing

Ambitie en uitdaging

Gericht op:

Verbeteren van kind gedrag op school in de klas en thuis;

Het bereiken van betere leerprestaties

Betere samenwerking van schoolteam met ouders en (jeugd)zorg

PBSing

Coercion: Het proces van wederzijds afdwingen

- ✓ Negatieve bekrachtiging
- ✓ Negatieve wisselwerking
- ✓ Escalatie

PBSing

Coercive Cycle van Leerkracht – Leerling interactie (McIntosh et al., 2008) “Het is beter gek gedrag te laten zien dan dom te lijken”

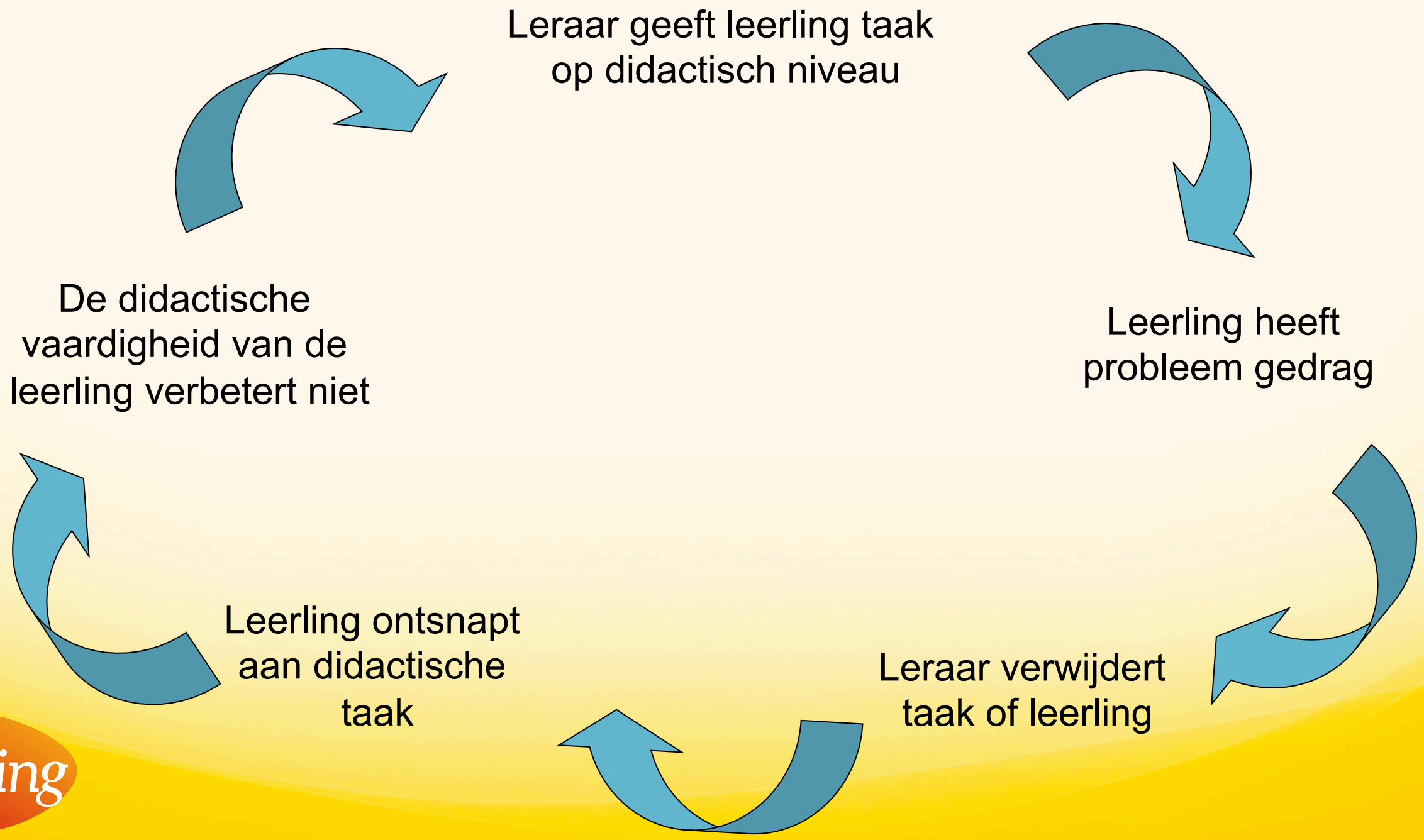

PBSing

Effectieve opvoedingsstrategieën

1) Leren door aanmoedigen
2) Grenzen stellen
3) Probleem oplossen
4) Monitoren: waar, wat, met wie, wanneer
5) Positieve betrokkenheid vergroten

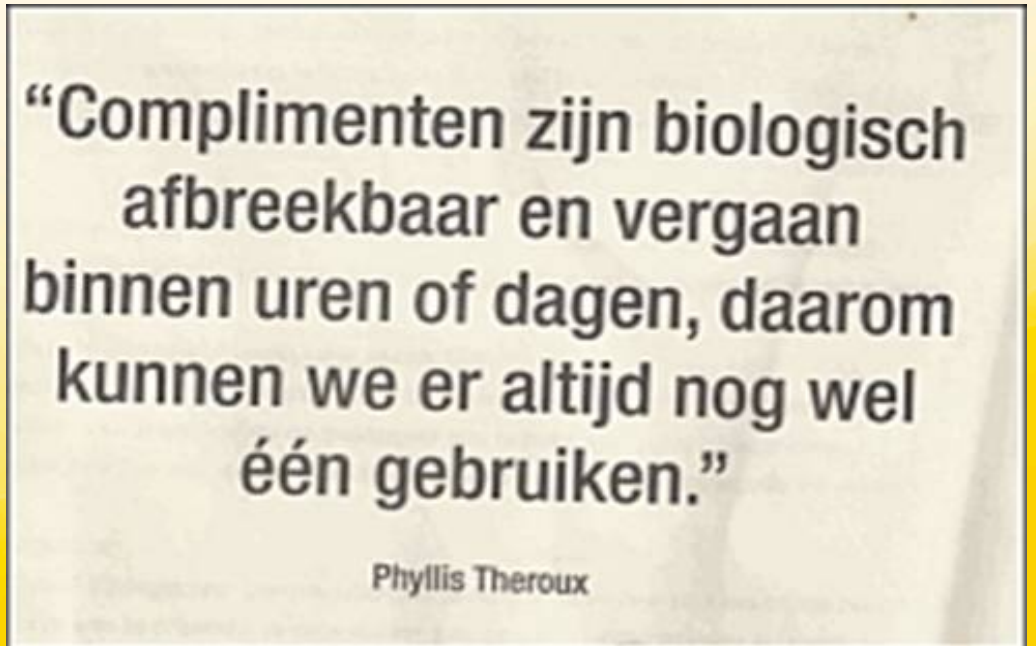

PBSing

De preventiepiramide

PBSing

Piramide

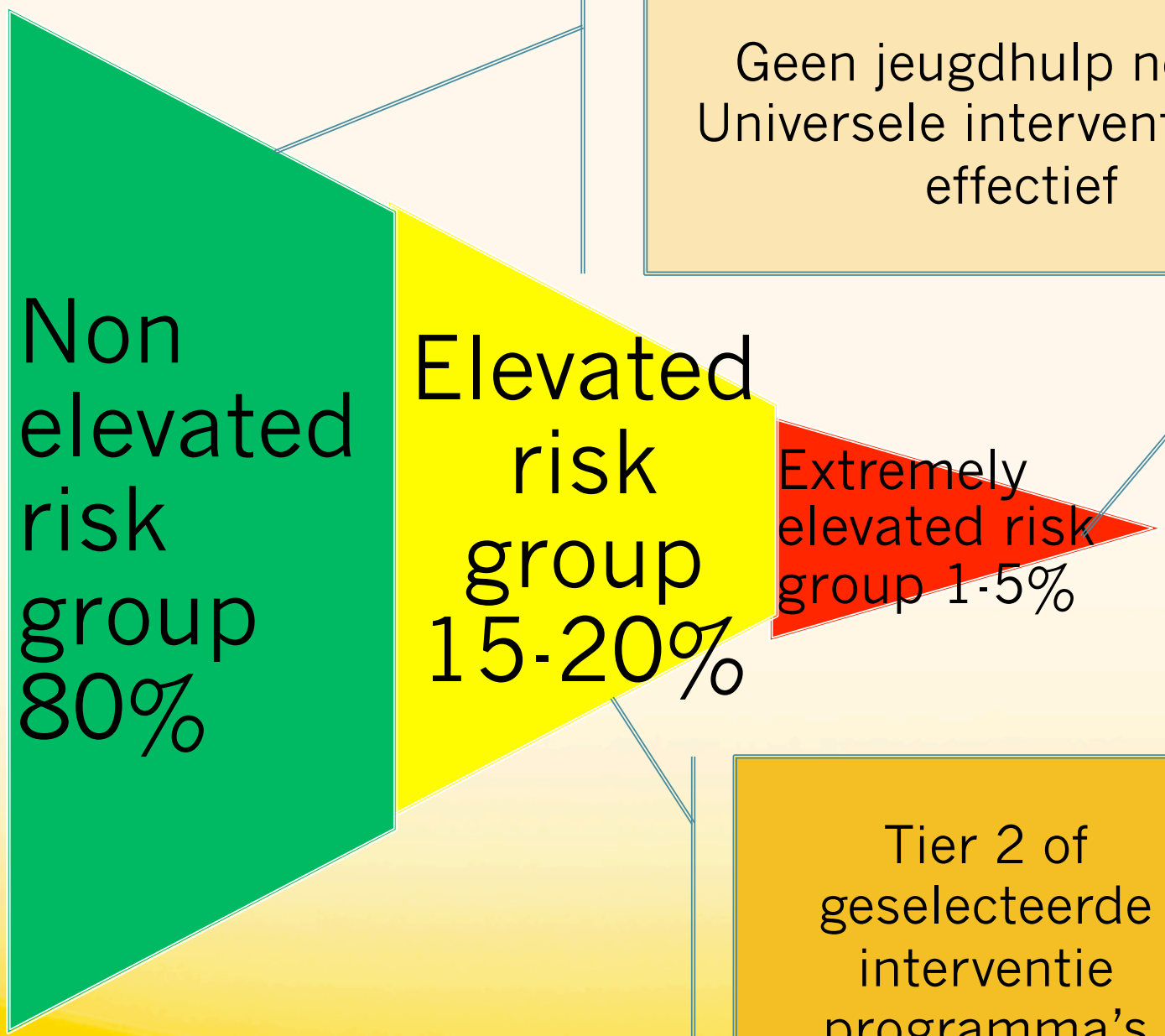

Geen jeugdhulp nodig – Universele interventies zijn effectief

Tier 2 of geselecteerde interventie programma's

Onderwijs-zorg arrangementen

PBSing

Vannest, K.J. (2009)
kvannest@tamu.edu

Indivi-
duele
interventies
voor enkele
leerlingen
(3-5% hoog risico)

- Gedrags Functie Analyse (GFA)
- Individueel pedagogisch handelingsplan
- Oudertraining en begeleiding
- Multidisciplinaire aanpak

Interventies in de klas,
in kleine groepen voor
sommige leerlingen
(risicoleerlingen, 7-10%)

- Intensieve training sociale vaardigheden
- Individuele pedagogische begeleiding
- Individuele didactische begeleiding

Interventies voor alle leerlinge
inclusief leerlingen die zich gu
ontwikkelen (85-90%)
schoolbrede aanpak

- Positieve, proactieve benadering
- Onderwijzen van gewenst gedrag
- Actief toezicht houden
- Positieve beloningssystemen
- Consequente, duidelijke sancties
- Gedragsaanpak op basis van geregistreerde gegevens

PBSing

Wanneer een stap naar gele en rode niveau?

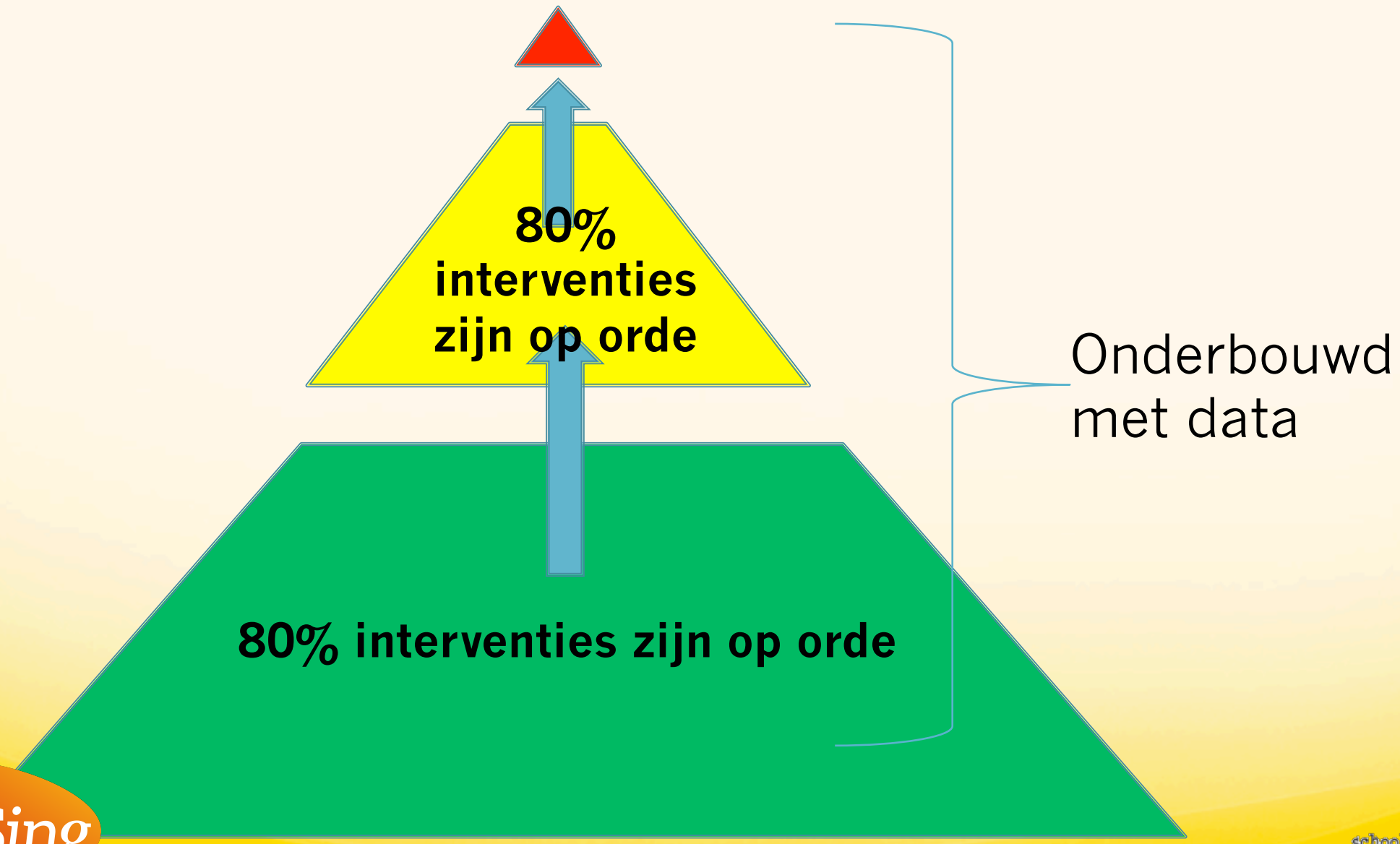

PBSing

schoolwide PBS

Het SWPBS kader: de piramide

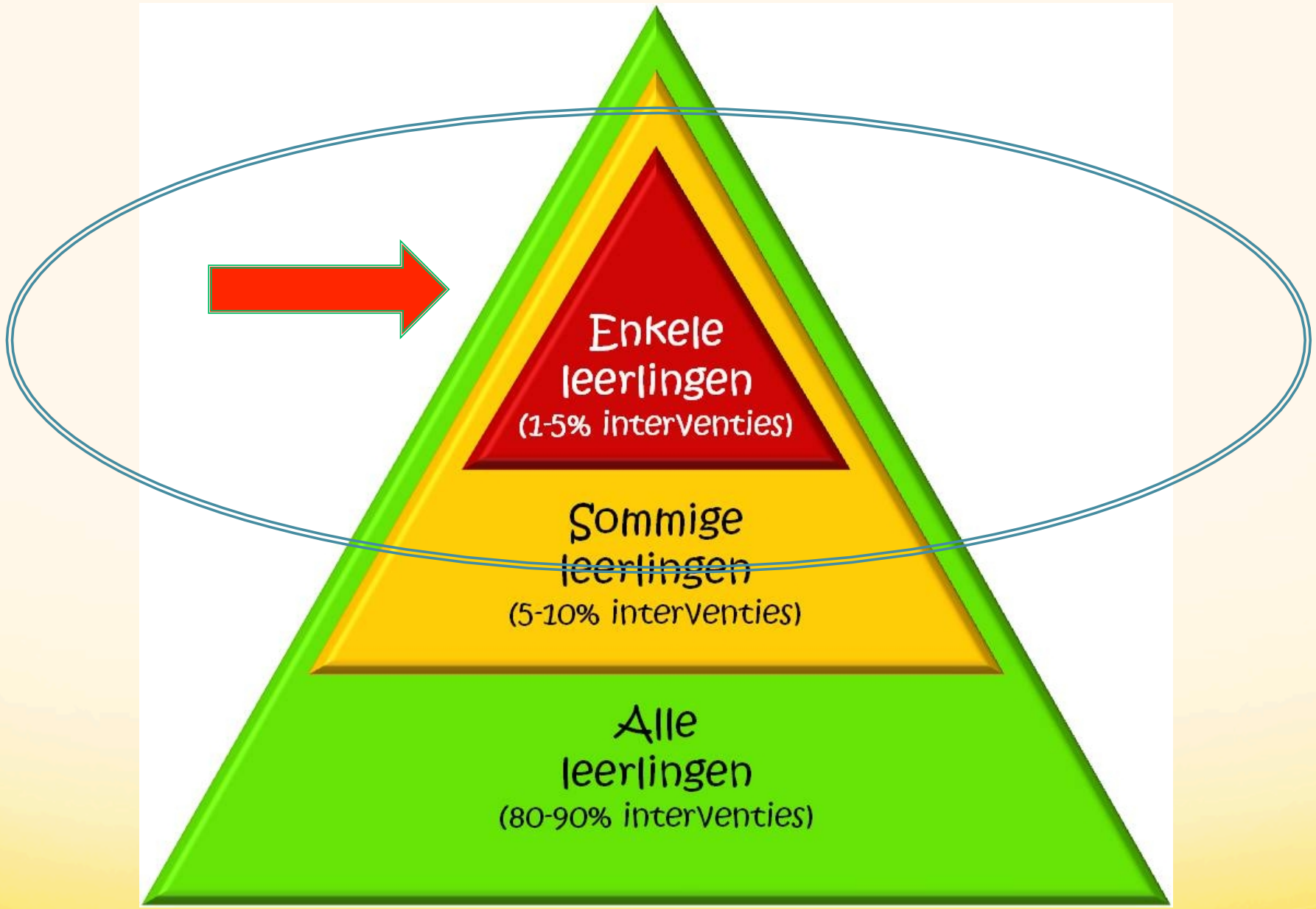

PBSing

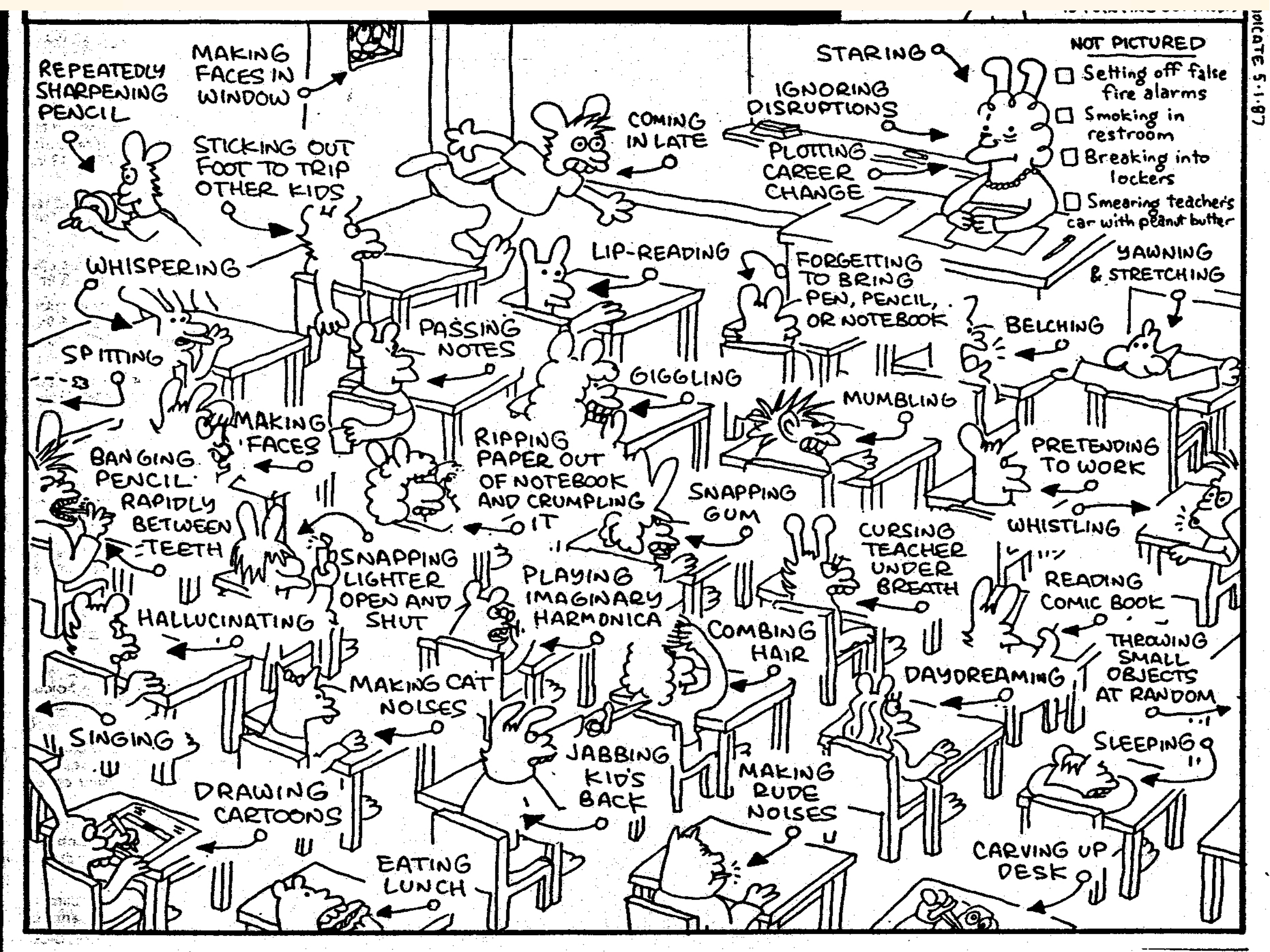
REPEATEDLY SHARPENING PENCIL
MAKING FACES IN WINDOW
STICKING OUT FOOT TO TRIP OTHER KIDS
COMING IN LATE
STARING
IGNORING DISRUPTIONS
PLOTTING CAREER CHANGE
NOT PICTURED
Setting off false fire alarms
Smoking in restroom
Breaking into lockers
Smearing teacher's car with peanut butter
WHISPERING
LIP-READING
FORGETTING TO BRING PEN, PENCIL, OR NOTEBOOK
YAWNING & STRETCHING
SPITTING
PASSING NOTES
BELCHING
GIGGLING
MUMBLING
BANGING PENCIL RAPIDLY BETWEEN TEETH
MAKING FACES
RIPPING PAPER OUT OF NOTEBOOK AND CRUMPLING IT
SNAPPING GUM
PRETENDING TO WORK
WHISTLING
CURSING TEACHER UNDER BREATH
SNAPPING LIGHTER OPEN AND SHUT
PLAYING IMAGINARY HARMONICA
READING COMIC BOOK
HALLUCINATING
COMBING HAIR
THROWING SMALL OBJECTS AT RANDOM
DAYDREAMING
MAKING CAT NOISES
SINGING
JABBING KID'S BACK
SLEEPING
MAKING RUDE NOISES
DRAWING CARTOONS
CARVING UP DESK
EATING LUNCH

LOCATE 5.1.87

Rode interventie is bestemd voor leerlingen die...

- Ernstige gedragsproblemen hebben
- Methodisch: volgens vast stramien
- Gericht op preventie, niet op straf
- Interventies die aansluiten bij het groene en gele niveau van PBS
- Aansluiten bij de behoeften van leerlingen (gedragsfunctie)
- Ouders zijn intensief betrokken
- Doelgericht en data gestuurd

Doel is dat de leerling na de interventie weer voldoende heeft aan de basisinterventies van PBS

PBSing

Ondersteuning goed gedrag

Sociale competentie & leerprestaties

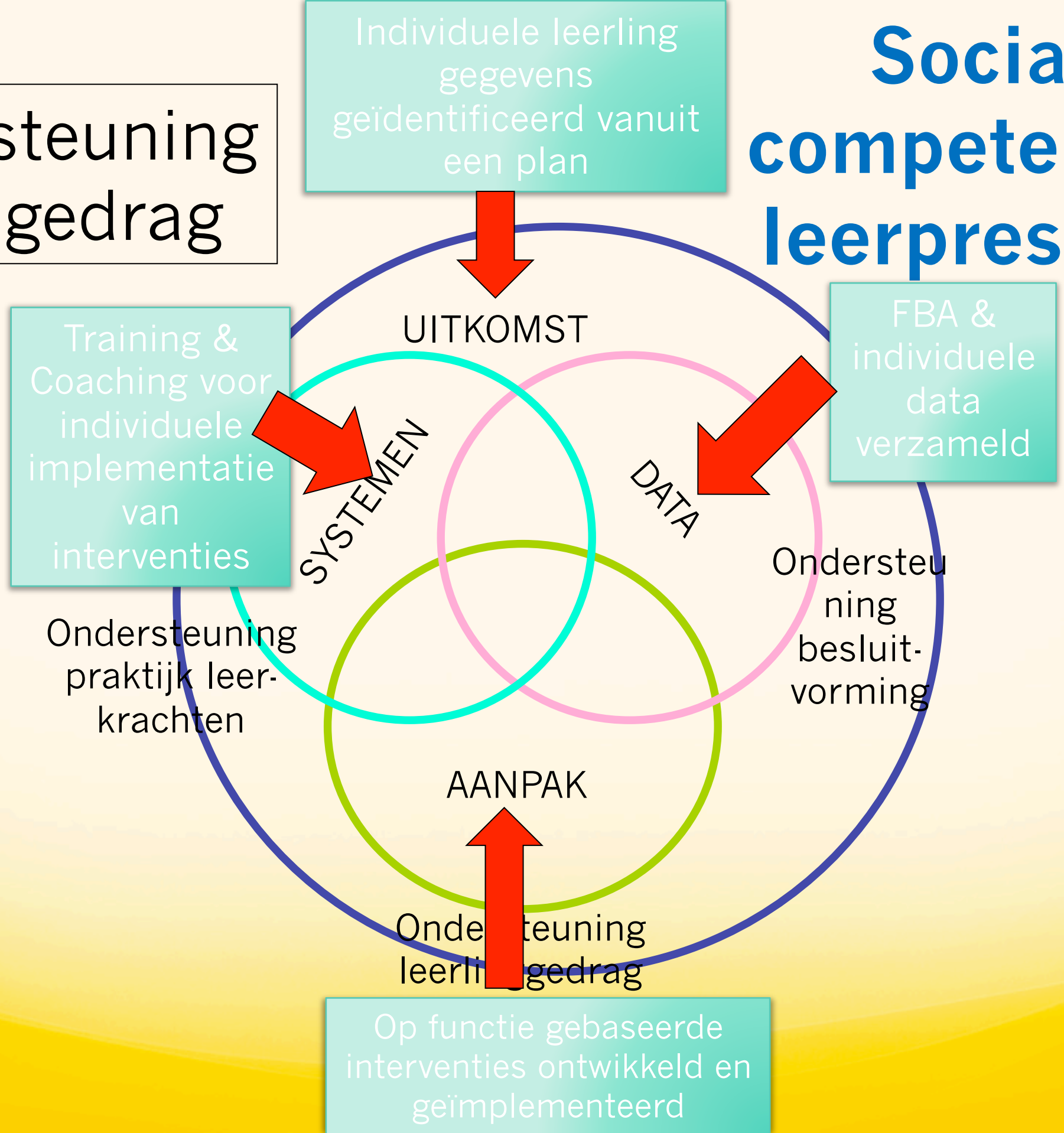

PBSing

Monitoren van interventies - gedragsteam

- Gele interventies wekelijks
- Rode dagelijks

<u>Data:</u>

Cito: toetsresultaten

Swis, CBCL, TRF, OBVL (ouders)

Observaties: bijv. Tijdsteekproef /Observatieformulier GedragsFunctieAnalyse

PBSing

PBIS Internal Teaming Structure for Schools

Nevada PBIS Technical Assistance Center

Tier I	Tier II	Tier III*
Responsibilities		
Develop, implement and evaluate the School-Wide PBS Action Plan Monitor behavior data, develop interventions Evaluate progress Maintain communication with staff and coach Monthly consultation with external coach Report outcomes to External Coach	Identify and prioritize students in need of Tier II supports Match student needs to interventions Monitor/coordinate implementation of interventions Monitor student progress Evaluate data and make decisions Communicate with all stakeholders (staff, caregivers) Identify staff professional development needs Monitor Tier II system	Identify and prioritize students in need of Tier III supports Match student needs to interventions Monitor/coordinate implementation of interventions Monitor student progress Evaluate data and make decisions Communicate with all stakeholders (staff, caregivers) Identify staff professional development needs Monitor Tier III system
Team Composition		
Tier I systems coordinator School administrator Family member Individuals able to provide: • Applied behavioral expertise • Coaching expertise • Knowledge of student academic and behavior patterns • Knowledge about the operations of the school across grade levels and programs, and for high schools • Student representation	Tier II systems coordinator Individuals able to provide: • Applied behavioral expertise • Administrative authority • Knowledge of students • Knowledge about operation of school across gra levels and programs	Tier III systems coordinator Individuals able to provide: • Applied behavioral expertise • Administrative authority • Multi-agency supports (e.g., Person centered planning, wraparound, RENEW) expertise • Knowledge about the operations of the school across grade levels and programs
Frequency of Meeting		
Monthly and has: • Regular meeting format/agenda • Minutes • Defined meeting roles • Current action plan	Monthly and has: • Regular meeting format/agenda • Minutes • Defined meeting roles • Current action plan	Monthly and has: • Regular meeting format/agenda • Minutes • Defined roles • Current action plan
	Note: After Tier I, these meetings may be combined wit separate agenda items (e.g. Tier I agenda	a single monthly meeting where each is clearly indicated as ms, Tier II agenda items, Tier III agenda items)
Data Reviewed		
Discipline data Academic outcome data Fidelity Annual evaluation Evaluation of disproportionality	Level of use Student performance data Fidelity Annual evaluation Evaluation of disproportionality	Level of use Fidelity of support plan implementation Student outcomes Annual evaluation

dividual student support plan a uniquely constructed team exists to design, implement, monitor, and adapt

1. Stappenplan richting gele of rode interventieniveau

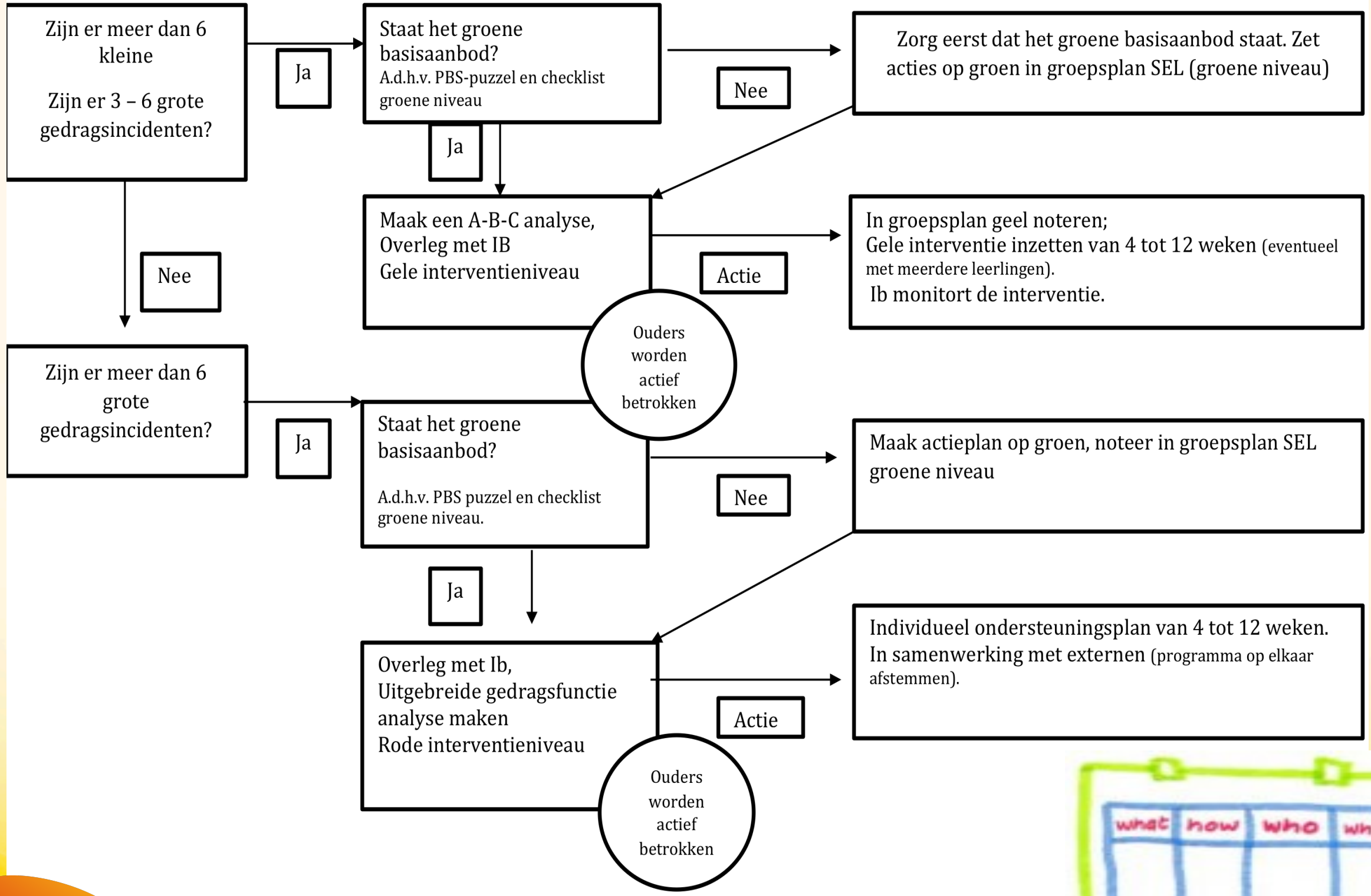

PBSing

- Wie doet wat, hoe, wanneer, waar?
- Wanneer wordt geëvalueerd?

Besluitvorming door Probleemoplossen

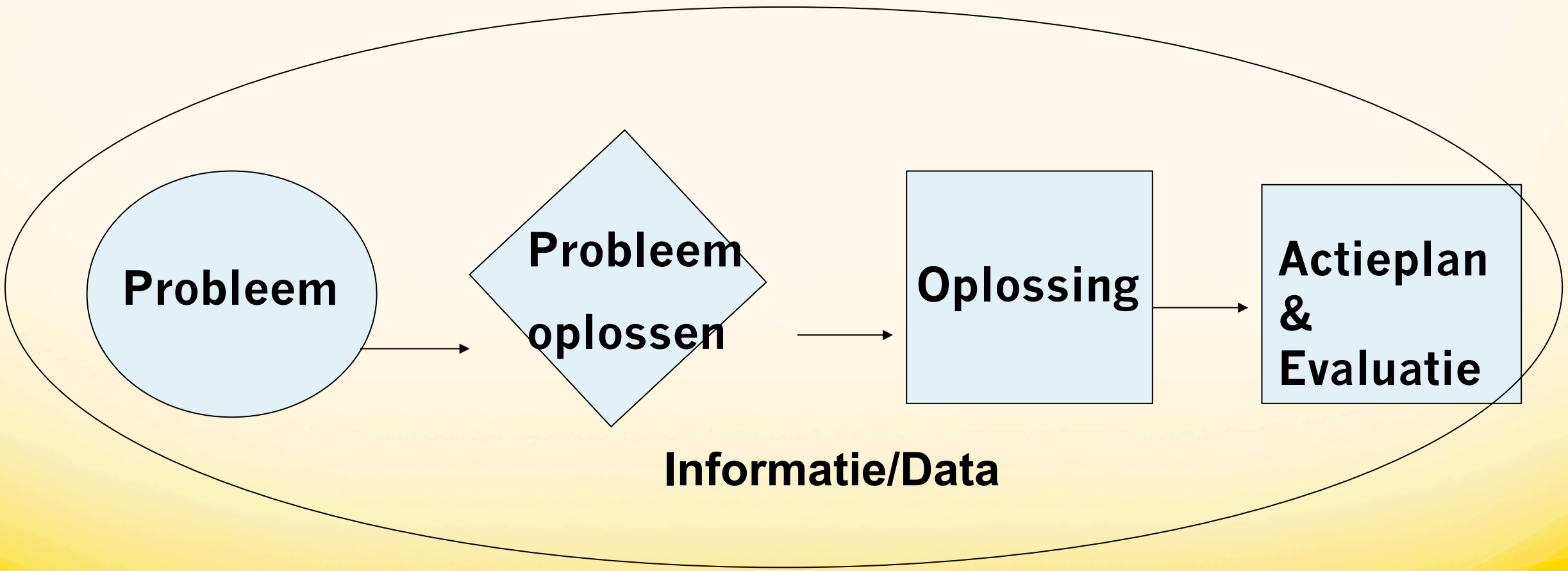

PBSing

on, J. S., Todd, A. W., Algozzine, K., Horner, R. H., & Algozzine, B. (2009). The Team Initiated Problem Solving (TIPS) Training Manual. Educational and Community Supports, University of Oregon, unpublished training manual.

Met de bouwstenen – individueel actieplan op groen

PBSing

Setting Event Strategies	Antecedent Strategies	Teaching Strategies	Consequence Strategies
Gebruik een intensief lees hulp programma *Verwijder publiek als de leerling moet lezen*	*Gebruik hints* *Maak de taak minder moeilijk* *Begin samen met de leerling aan de taak* *Geef verschillende taken* *Geef keuze over welke items eerst worden gedaan*	**Gedrags-vaardigheden strategieen** *Leer aan en oefen alternatieven van probleem gedrag:* *1. Vraag om een time out* *2. Vraag om hulp* **Didactische vaardigheden strategieen** *Leer aan en oefen specifieke didactische strategieen:* *1. Decodeer vaardighden*	*Geef pauzes en help als er om hulp wordt gevraagd* *Bekrachtig elke min. van aan het werk zijn (en daarna na 3 min, 5 min, 10 min)* *Minimaliseer de bekrachtiging van probleem gedrag (stuur niet naar timeout zonder werk)* *Beloon verwacht gedrag*

PBSing

Gedragsfunctieanalyse

	Pos situatie (S+)	Neg situatie (S-)
• Toevoegen	+S+ (beloning)	+S- (straf)
• Afnemen	-S+ (straf)	-S- (beloning)

PBSing

Evidence base interventies

1. Pre-correction
2. Problem Solving
3. Replacement Behavior Training
4. Self instruction
5. Self monitoring
6. Self-Management
7. Social Skills Training
8. Token Economy System
9. Video Modeling
10. Anger Management Skills Training
11. Daily Behavior Report Cards
12. Family Therapy
13. Parent Training
14. Emotie-regulatie
15. Cico op individueel niveau

PBSing

Interventies in samenwerking met jeugdhulp

- CGT interventies kind niveau: Beloningskaart, visuele ondersteuning, Emotieregulatie, Probleem oplossen, Zelfspraak, Wit boek.
- Sociale vaardigheidstraining – op maat
- Gele interventies op maat maken voor leerling
- Thuis: PMTO – Trippl P
- Doelen en DATA verzamelen bij elke keer dat de interventie wordt ingezet – doelgericht werken

PBSing

Beloningskaart

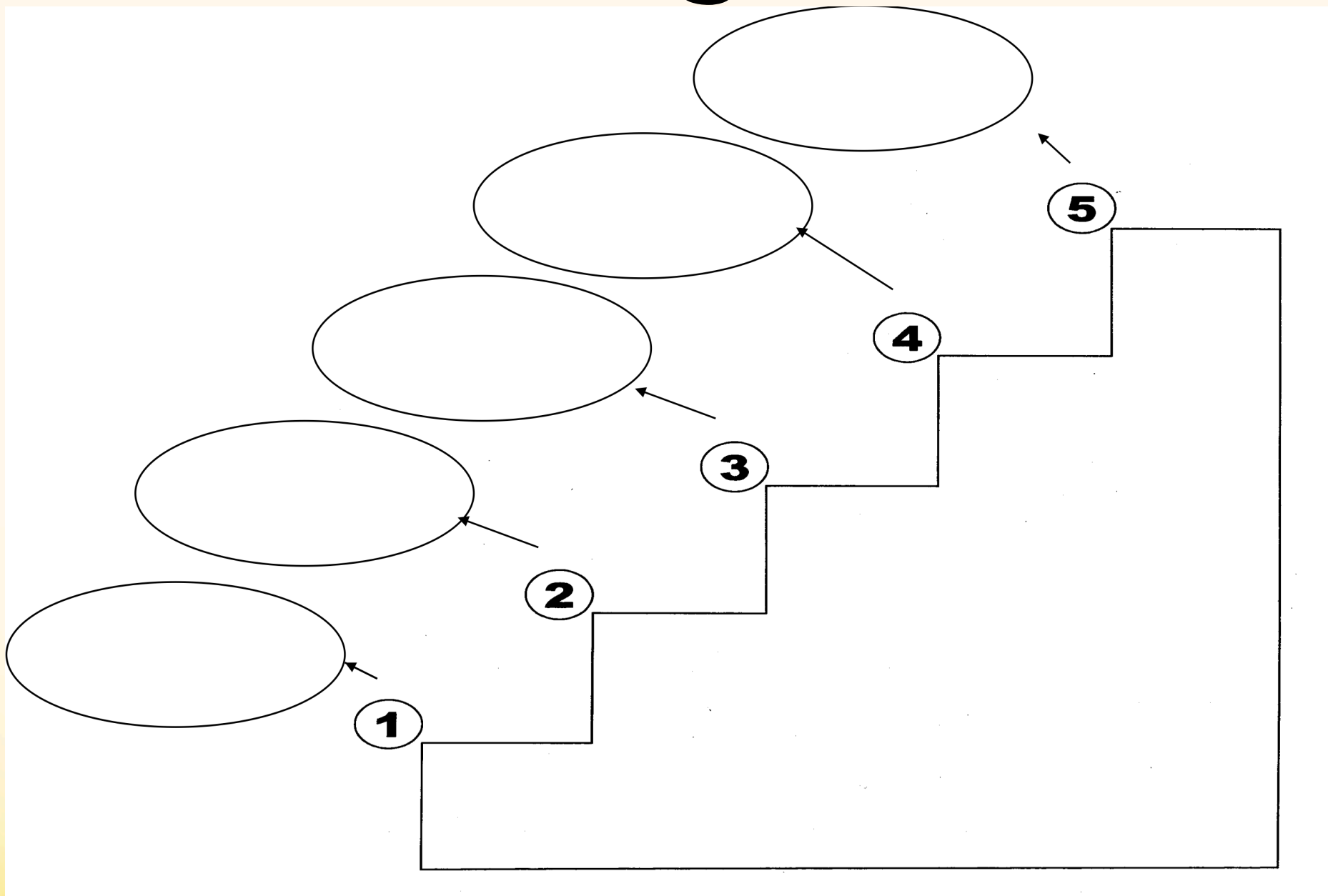

PBSing

Stap	Maandag	Dinsdag	Woensdag	Donderdag	Vrijdag	Zaterdag	Zondag
Score							

Werkpuntentraining
Visuele ondersteuning

Behandelkleuterklas

Leerkaart

PBSing

Emotieregulatie

Emoties herkennen en benoemen

Emoties reguleren

Stoplicht (thermometer)

Eerste hulpkaart

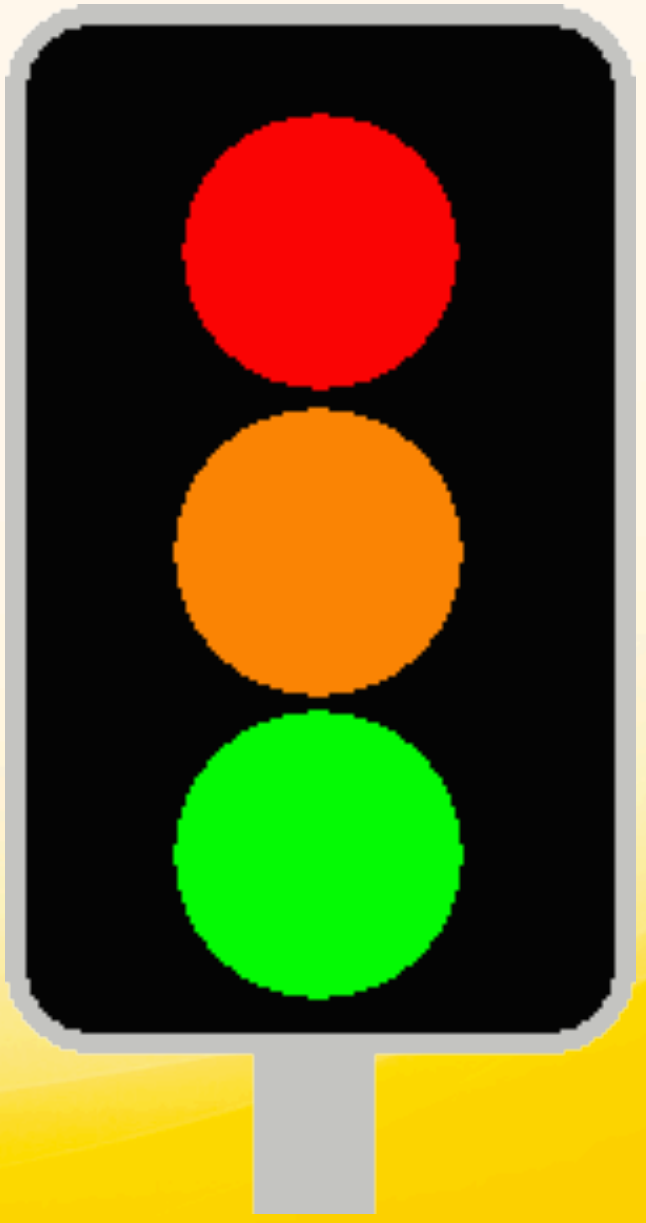

PBSing

In tweetallen brainstormen over wat effectieve dingen zijn op een eerste hulpkaart: brainstormen wat goeie dingen zouden zijn om vanuit boosheid weer naar beneden te komen.

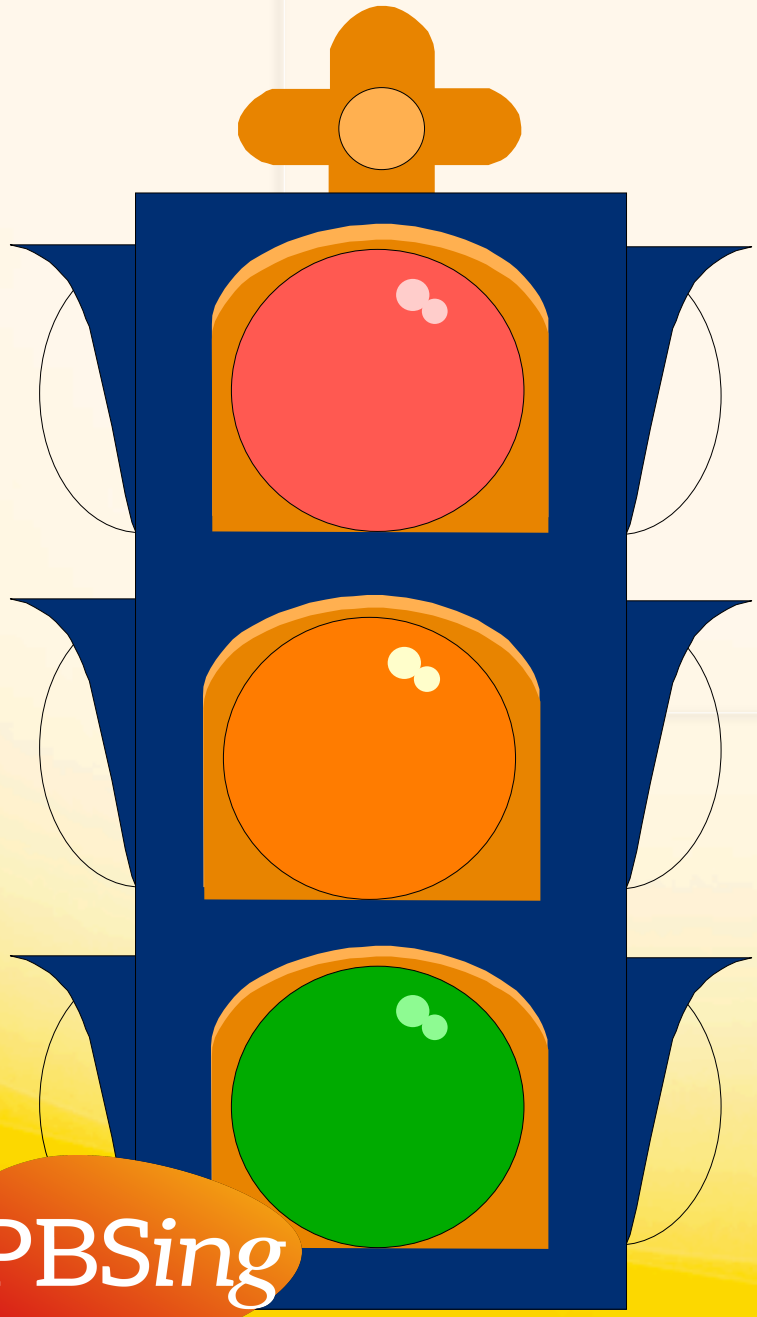

Stoplicht van _____

Als ik op **ROOD** sta ben ik
-
-
-
-

Om niet op **ROOD** te komen rem ik op **ORANJE**.
Als ik op **ORANJE** sta ben ik
-
-
-

Als ik op **GROEN** sta ben ik
-
-
-

PBSing

Probleemoplossen

- Kies een concreet doel
- Brainstorm over mogelijke oplossingen
- Overweeg de oplossingen
- Combineer oplossingen en maak een plan
- Schrijf het plan op in een overeenkomst
- Voer het plan uit!

Elk idee is een goed idee!

PBSing

Confucius (551 B.C.) wist het al…

- Wat je hoort, vergeet je
- Wat je ziet, onthoud je
- Wat je doet, begrijp je

Sociale vaardigheidstraining

1. Zelf creëren – onderzoekje doen en kijken wat kind moet leren; Scol, observaties
2. Efficiënte sociale vaardigheidstraining (15 minuten per dag)
3. Data verzamelen

PBSing

Leer de sova aan

- Wat zijn de stappen: deelvaardigheden?
- Maak een lesplan
- Bepaal de tijd, plaats en relevante personen
- Leer de vaardigheden aan

PBSing

Voorbeeld – 4 stappen

Vaardigheid: hoe introduceer je je zelf?

1. Trek de aandacht van de ander
2. Zeg: “Mijn naam is ...”
3. Vraag: “Wat is jouw naam?”
4. Zeg: “Leuk je te ontmoeten.”

Verdeel een vaardigheid in 4 deelstappen

	wil je meespelen?
	eerst kijken
	vragen: "mag ik mee doen?
	ja! spelen maar.
	nee.....ik loop naar een ander spel.

PBSing

Zelfspraak

Negatief zelfbeeld:

Imaginatie, houding en gelaatsuitdrukking en zelfspraak – een positief zelfbeeld activeren.

Denk aan sociale veiligheidslessen SWPBS

‘Hoe te reageren op een stop-teken’

PBSing

‘Het Wit-boek’

Oorspronkelijk bedacht door Manja de Neef

Doelen:

- Kernopvattingen ombuigen en bewijs zoeken die dit ondersteunen.
- Meer dankbaar zijn

Onderzoek:

- Lagere bloeddruk, beter slapen, meer blijdschap ervaren, zich minder eenzaam voelen.
- Opschrijven helpt te internaliseren

- **Opdracht**: Schrijf twee/ drie positieve zaken op van wat je hebt gedaan. Wat was grappig, leuk, mooi of waar ben je trots op?
- Ga elke middag/avond zitten en schrijf elke dag een paar positieve zinnen op.

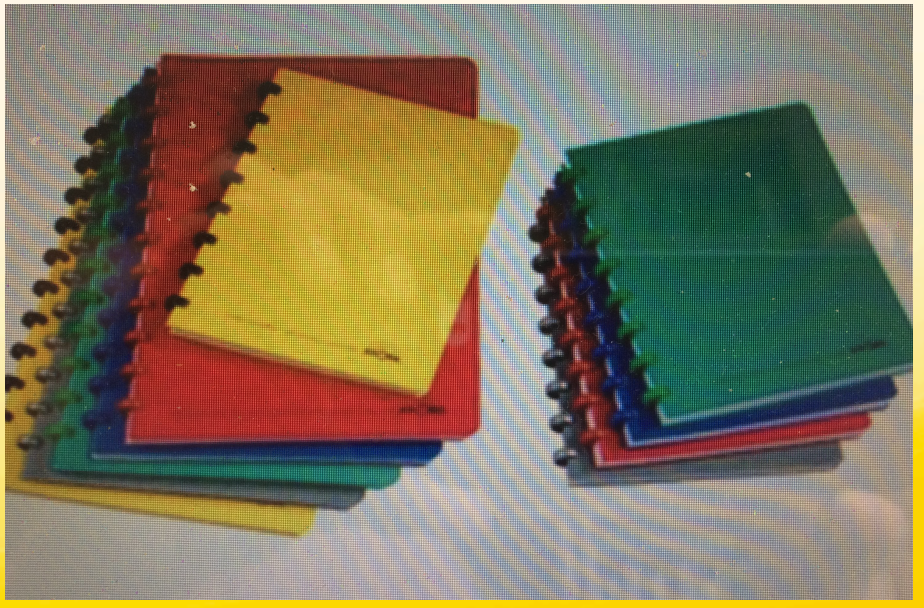

PBSing

PMTO

- Individuele behandeling voor gezinnen met kinderen (4-12) met ernstige gedragsproblemen
- Gericht op verminderen probleemgedrag dor versterken effectieve opvoedingsstrategieën
- Behandeling is ‘research-driven’ & ‘evidence based’
- Maatwerk voor ouders (rollenspellen en bouwen aan kracht van de ouders)
- Elke week 1 uur, telefoontje tussen door, opdrachten voor thuis

PBSing

Individuele mediatie-therapie gebaseerd op

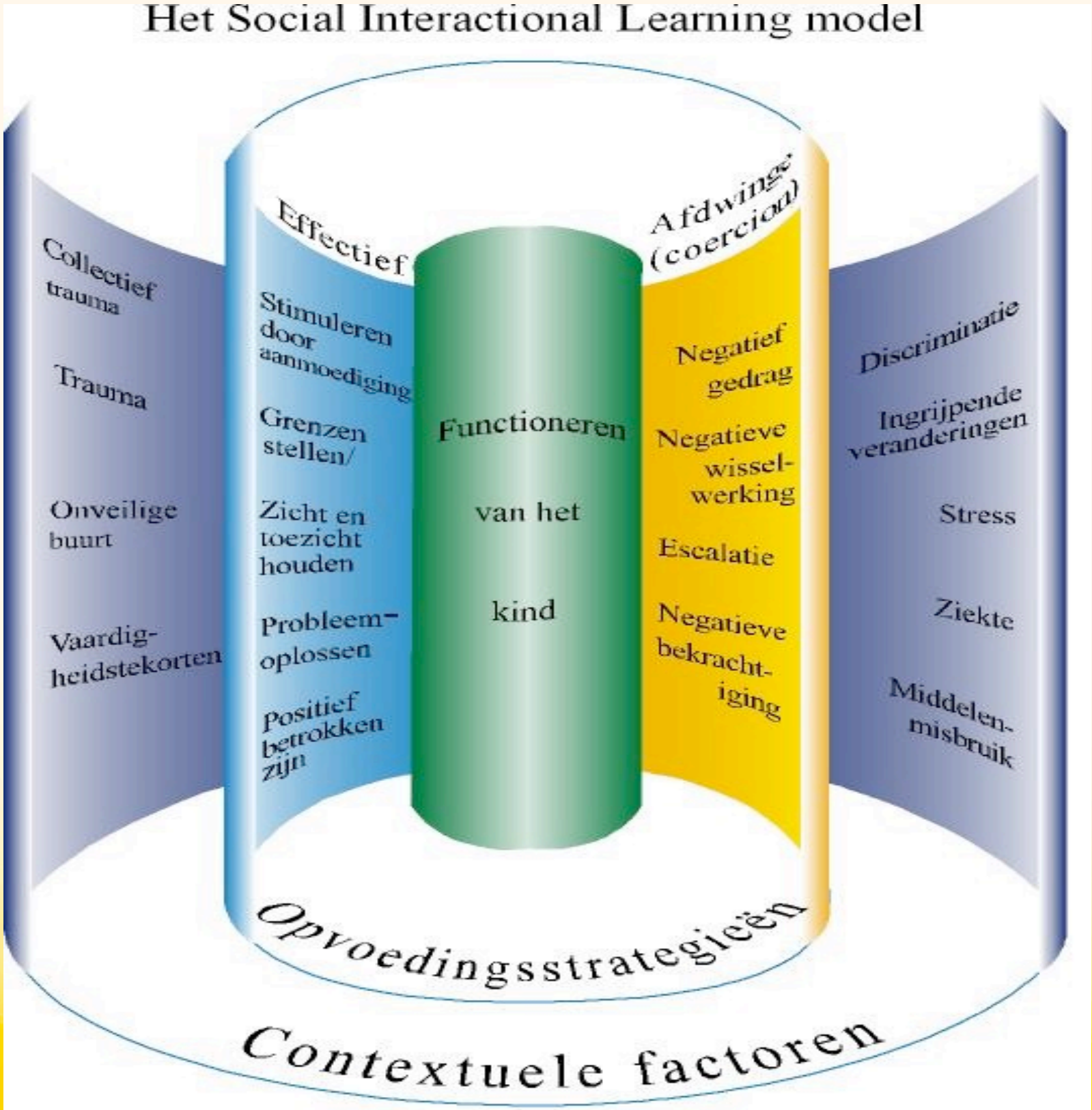

PBSing

Overeenkomsten PMTO en PBS

- Evidence based en research driven
- Verwachte gedrag wordt expliciet gemaakt
- Door PMTO hebben ouders een veranderende opvoedstijl, door PBS kijkt de leerkracht anders naar de kinderen en handelt anders
- 5:1 en 4:1
- Positieve veranderingen door deelname: bijv moeders minder depressieve klachten en hoger inkomen/ leerkrachten minder vaak ziek en groter werkplezier
- Gebruik van rollenspel – vaardigheden aanleren
- Werken met data
- Werken met escalatie curve
- Time out procedure/ reactieprocedure

PBSing

Vijf effectieve opvoedingsstrategieën

- Je kind stimuleren door aanmoediging
- Grenzen stellen
- Samen probleemoplossen
- Zicht en toezicht houden op je kind
- Positief betrokken zijn bij je kind

Vier ondersteunende strategieën

- Duidelijke instructies geven
- Bijhouden van gedrag
- Communicatie
- Emotie-regulatie

PBSing

Het effect monitoren, evalueren en het actieplan bijstellen

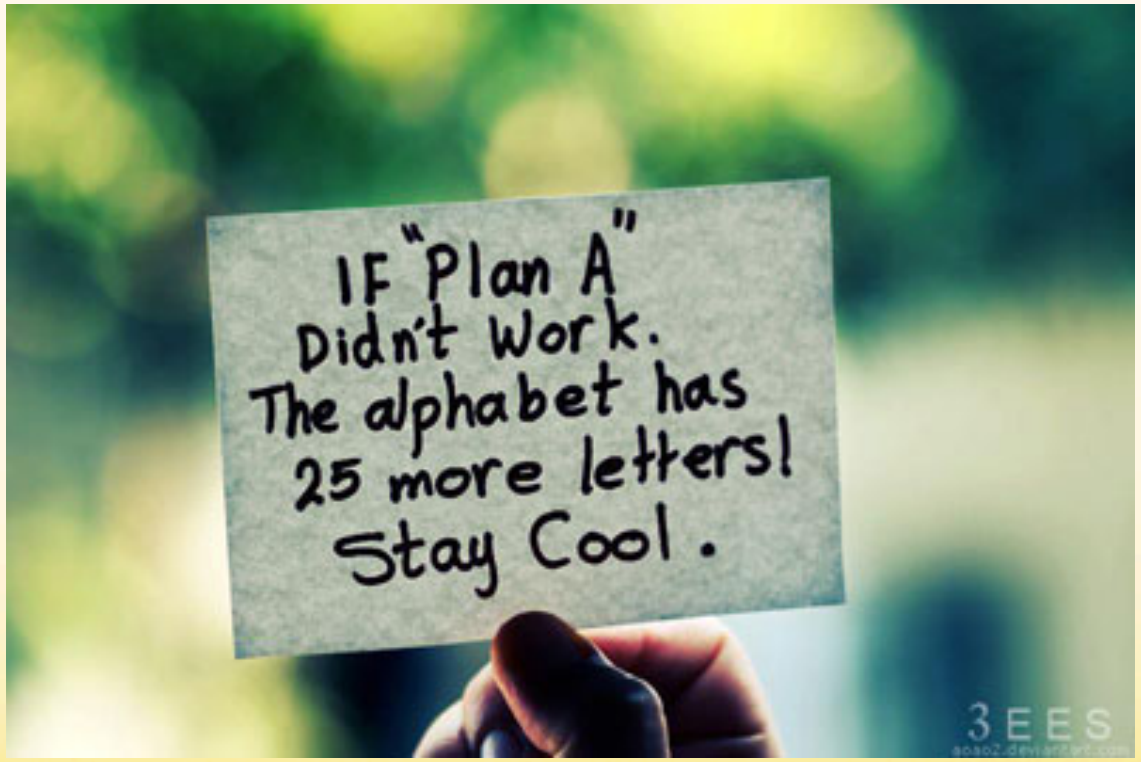

PBSing

GEEF ELKAAR EEN COMPLIMENT

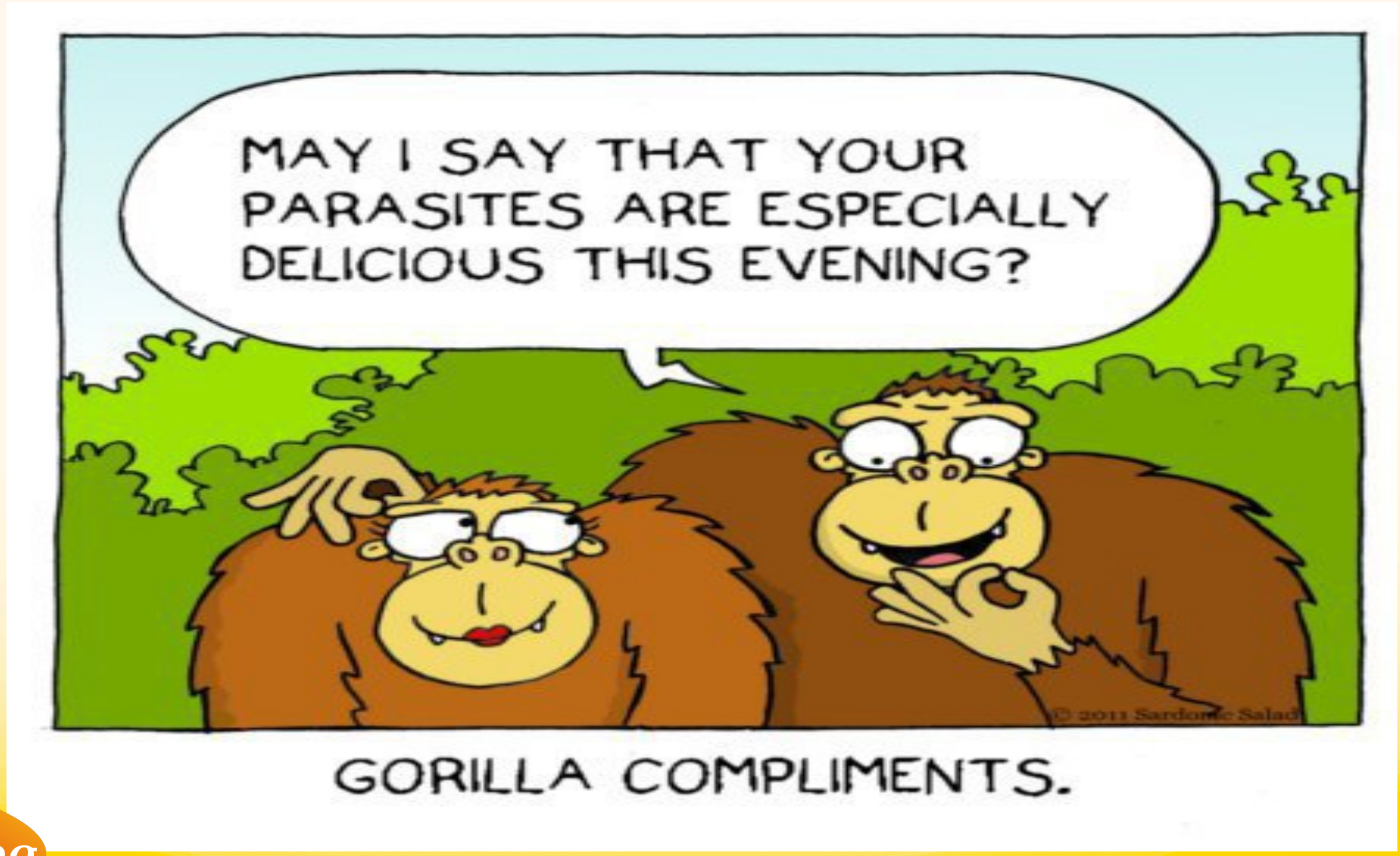

PBSing